

INGLIZ TILINI O'RGANISHNING QIYINCHILIKLARI VA ULARNI YENGISH YO'LLARI

Raxmonova Sarvinoz Alisherovna
Termiz davlat pedagogika instituti
Amaliy ingliz tili kafedra o'qituvchisi
O'ralova Rayhona Zafar qizi
Qudratova Sarvinoz Najmiddin qizi
Termiz davlat pedagogika instituti
birinchi kurs talabalari

Anatatsiya: *Ushbu maqola, til o'rganish jarayonida duch keladigan asosiy to'siqlarni, jumladan, grammatika, so'z boyligi va talaffuzdagi muammolarni tahlil qiladi. Shuningdek, maqolada bu qiyinchiliklarni yengish uchun samarali metodlar va strategiyalar, masalan, muntazam amaliyot, interaktiv o'qitish va tilni real hayotda qo'llashning ahamiyati haqida batafsil ma'lumot berilgan. O'qish va eshitish ko'nikmalarini rivojlantirish, tilni o'rganishda motivatsiya saqlash va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarga ingliz tilini muvaffaqiyatli o'rganishga yordam beradi.*

Kalit so'zlar: *Ingliz tili, qiyinchiliklar, grammatikaga oid muammolar, talaffuz, so'z boyligi, motivatsiya, zamonaviy texnologiyalar.*

Bugungi kunda ingliz tili butun dunyoda muloqot, ta'lim va texnologiyalar rivojlanishining kalitidir. Uni bilish shaxsiy o'sish va professional yutuqlar sari yo'l ochadi. Ammo ingliz tilini o'rganish jarayoni murakkabliklardan holi emas. Tilni o'rganayotgan har bir inson qiyinchiliklarga duch keladi. Ushbu maqolada o'rganish jarayonida uchraydigan asosiy muammolar va ularni yengish usullari batafsil yoritiladi.

Ingliz tilini o'rganishda uchraydigan asosiy qiyinchiliklar

Ingliz tilini o'rganish ko'pincha uzoq muddat talab qiladi. Bu jarayonni boshlagan ko'pchilik dastlab yuqori motivatsiya bilan harakat qiladi, ammo vaqt o'tishi bilan asta-sekin qiziqish kamayadi. Maqsadlarning uzoq muddatda amalga oshishi va tez natijalar kutish ushbu qiyinchilikni kuchaytiradi. Ingliz tili grammatikasi o'ta keng va murakkab. Ayniqsa, turli zamonlar, passiv nisbatlar, shartli gaplar kabi mavzular o'rganuvchilarni qiynashi mumkin. Ko'pincha grammatikani nazariy o'rganishga urinish bu qoidalardan amaliy foydalanishni qiyinlashtiradi. Ingliz tilidagi talaffuz ko'pincha yozilishdan farq qiladi. Masalan, "through" va "though" so'zlari bir xil ko'rinsa-da, talaffuzi juda boshqacha. Shuningdek, turli aksentlar (britancha, amerikacha, avstraliyacha) tilni tushunishni qiyinlashtiradi. Ingliz tilida so'zlar soni juda ko'p bo'lib, ularning aksariyati bir necha ma'noga ega. Masalan, "set" so'zi 200 dan ortiq ma'noda ishlatiladi. Yangi so'zlarni yodlash, ularni eslab qolish va to'g'ri ishlatish ko'pchilik uchun qiyinchilik tug'diradi. Ko'p o'rganuvchilar tilni bilish uchun yetarlicha

muloqot qilish imkoniga ega emaslar. Ingliz tilida erkin gaplashish ko'nikmasi aynan amaliyot orqali rivojlanadi. Ammo bu uchun maxsus muhit zarur. Ko'pchilik o'rganuvchilar ingliz tilida gaplashishda qo'rquvni boshdan kechiradi. Noto'g'ri talaffuz qilish yoki grammatik xatolar tufayli ularda o'ziga ishonchsizlik paydo bo'ladi. Bu esa bilimlarni rivojlantirishni sekinlashtiradi.

Ingliz tilini o'rganishda qiyinchiliklarni yengish yo'llari

O'rganish jarayonini samarali qilish uchun quyidagi usullardan foydalanish mumkin. Aniq va o'lchanadigan maqsadlar qo'yish: Masalan, har oyda ma'lum bir kitobni ingliz tilida o'qib chiqish yoki kuniga 10 ta yangi so'z yodlash. Natijalarni kuzatish: O'zgarishlarni ko'rish motivatsiyani oshiradi. Kundalik reja tuzing va bajarilgan vazifalarni belgilang. O'rganishni zavqli qilish: Ingliz tilidagi filmlar, musiqa va kitoblardan foydalanib, jarayonni qiziqarli qiling. Grammatika qoidalarini yodlash o'rniga, ularni real hayotda ishlatishga e'tibor qaratish kerak. Mashqlar bajaring: Har bir grammatik mavzuni tushunganingizdan so'ng, undan foydalanib gaplar tuzing. Interaktiv manbalardan foydalaning: Onlayn platformalar, masalan, Duolingo, Grammarly va Quizlet grammatikani mustahkamlashga yordam beradi. Asosiy qoidalarga e'tibor qarating: Murakkab qoidalarga o'tishdan oldin, oddiy va asosiy qoidalardan boshlang. Talaffuzni yaxshilash uchun quyidagilarni sinab ko'ring, talaffuzni tushunishni osonlashtiradi. Tinglaganingizni qayta talaffuz qiling. O'z ovozingizni yozib oling: Talaffuzingizni tahlil qilish uchun gaplaringizni yozib olib, ularni qayta eshiting. Talaffuz bo'yicha qo'llanmalardan foydalaning: Cambridge Dictionary yoki Forvo kabi platformalar so'zlarning to'g'ri talaffuzini ko'rsatadi. So'zlarni o'rganish qiziqarli va samarali bo'lishi uchun: Kontekstda o'rganing: Yangi so'zlarni alohida emas, balki gap ichida yoki hikoyalarda ishlatib. So'zlar bilan o'yinlar qiling: Crossword yoki Scrabble kabi o'yinlar yordamida yangi so'zlarni o'rganing. Vizual tasvirlardan foydalaning: So'zlarni rasmlar yoki o'xshashliklar bilan bog'lab eslab qolish osonroq bo'ladi. Amaliyot imkoniyatlarini yaratish uchun quyidagi usullardan foydalaning: Onlayn platformalardan foydalaning: HelloTalk, Tandem yoki Italki kabi ilovalar orqali chet elliklar bilan suhbat qiling, Ingliz tili klublariga qo'shiling: Mahalliy ingliz tili kurslari yoki guruhlariga a'zo bo'ling. Doimiy muloqot qiling: Do'stlaringiz yoki oila a'zolaringiz bilan oddiy iboralarni ishlatishga harakat qiling. Qo'rquvni yengish uchun quyidagilarni bajaring. Xatolarni qabul qiling: Har bir o'quvchi xatolar qilishi tabiiy. Ularni o'rganishning bir qismi sifatida ko'ring. Oddiydan murakkabga o'ting: Kichik gaplardan boshlang va asta-sekin murakkabroq muloqotga o'ting. Rag'batlantiruvchi muhit yarating: O'zingizni qo'llab-quvvatlaydigan odamlar bilan o'rab oling.

Ingliz tilini o'rganish sabr-toqat va davomiylikni talab qiladi. Har bir qiyinchilikni to'g'ri strategiyalar va yondashuvlar orqali yengish mumkin. Muhimi, o'qish jarayonini zavqli, maqsadga yo'naltirilgan va izchil qilishdir. Ingliz tilini bilish shaxsiy va professional rivojlanish uchun eshiklarni ochadi. Tilni o'rganishda qilingan har bir qadam kelajakda katta muvaffaqiyatlarga sabab bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ahlamov. S. (2021). Ingliz tili o'rganishning zamonaviy metodlari. Toshkent: O'zbekiston ta'lim muassasalari nashriyoti.
2. Karimova. D. (2020). Til o'rganishda yuzaga keladigan psixologik qiyinchiliklar. O'zbekiston pedagogik jurnali, 4(2), 23-29.
3. Murodov. O. (2019). Grammatika va leksika: Ingliz tilida muvaffaqiyatli o'rganish. Toshkent: Fan va texnologiyalar nashriyoti.
4. Nematova. L. (2021). Ingliz tilida muloqot qilishning ahamiyati. O'zbek jurnalistikasi, 5(3), 45-52.
5. Turaev. S. (2021). Innovatsion metodlar orqali ingliz tilini o'rganish. O'zbekiston ta'lim muassasalari va innovatsiyalar, 6(1), 12-18.
6. Usmonov. A. (2023). O'qituvchilar uchun ingliz tilida leksikani o'rgatish usullari. Toshkent: Ta'lim va ilmiy tadqiqotlar nashriyoti.